

Beleidsplan

2006-2011

*Hervormde
Gemeente*

Ouderkerk aan den IJssel

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. De plaats van de kerkelijke gemeente	4
2.1 Visie	4
2.2. Plaatselijke situatie	4
2.3. Beleidsvoornemens	5
3. De eredienst	5
3.1. Prediking	5
3.2. Liturgie	5
3.3. Sacramenten	6
3.4. Bijzondere diensten (belijdenis, huwelijk, rouw, overig)	6
3.5. Beleidsvoornemens	7
4. De kerkenraad (de ambten)	8
4.1. Principieel	8
4.3. Beleidsvoornemens	9
5. Pastoraat	9
5.1. Inleiding	9
5.2. Huisbezoek	9
5.3. Specifieke vormen van pastorale zorg	9
5.4. Ouderlingen-overleg	10
5.5. Beleidsvoornemens	10
6. Diaconaat	10
1. Introductie	10
2. Organisatie	10
3. Plaatselijk diaconaat	12
4. Landelijk diaconaat	13
5. Wereldwijd diaconaat	14
7. Evangelisatie en zending	14
8. Vorming en toerusting	15
8.1. Catechese	15
8.2. Jeugdwerk	16
8.3. Volwassenenvormingswerk	16
8.4. Overige gemeenteopbouw	16
hfd 9. Beheerszaken	17
9.1. Inleiding	17
9.2 Beheer en onderhoud: Voor en door de gemeente	17
9.3 Financiën: Niet veel meer of minder dan nodig	18
9.4. Specifieke onderwerpen	20
9.5 Beleidsvoornemens	20
10. Tenslotte	21

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel.

De gemeente is geen vereniging, bedrijf of instelling, die zichzelf heeft opgericht en haar eigen koers bepaalt; het beleidsplan heeft niet het eerste of het laatste woord. Dat heeft de Bijbel, Gods onfeilbaar Woord. De bestaansreden en het bestaansrecht van onze gemeente ligt in God, Die Zijn kerk vergadert, voedt, beschermt en onderhoudt.

In dit perspectief gezien kan een beleidsplan een nuttig hulpmiddel zijn voor het besturen van de gemeente, ten dienste van de gemeente. Het gaat dan om het verwoorden van de visie op de gemeente, standpunten over concrete onderwerpen en nieuwe ontwikkelingen. Het verwoorden van deze zaken in een beleidsplan komt ook de continuïteit en de overdracht ten goede bij wisselingen binnen de kerkenraad.

De samenkomst in de zondagse erediensten is het centrum van het gemeente zijn, en de prediking van Gods Woord is het hart van de eredienst. Ook in dit beleidsplan staat dit centraal (Hfdst. 3). Daarna komen achtereenvolgens aan de orde de ambten (Hfdst. 4), het pastoraat (Hfdst. 5), het diaconaat (Hfdst. 6), zending en evangelisatie (Hfdst. 7), vorming en toerusting (Hfdst. 8) en het beheer en de financiën (Hfdst. 9).

Bij de uitwerking van de verschillende onderwerpen hebben de volgende algemene overwegingen als leidraad gediend:

- Het beleidsplan gaat zeker niet alleen over de nieuwste ontwikkelingen en zich aandienende veranderingen. Het beleidsplan beoogt ook het sinds jaar en dag onder ons geldende beleid te verwoorden. Beleidsvoornemens naar de toekomst worden apart vermeld;
- Het beleidsplan is gericht op hoofdlijnen en hoofdzaken. Een beleidsplan is niet geschikt om allerlei praktische uitwerkingen tot in detail te regelen. Niet alleen veranderen dit soort zaken veelvuldig, het zou ook ten koste gaan van de leesbaarheid van het beleidsplan. Toch blijft het niet bij algemeenheden; de nodige vraagstukken waarover in het verleden aparte besluitvorming heeft plaatsgevonden zijn in dit beleidsplan opgenomen uit oogpunt van duidelijkheid;
- Veel zaken zijn kerkordelijk geregeld en behoeven strikt genomen niet in het beleidsplan te worden behandeld. Terwille van de leesbaarheid van het beleidsplan zijn deze zaken op veel plaatsen toch in de beschrijving meegenomen;
- Naast het beleidsplan kennen we ook nog de Plaatselijke regeling en diverse statuten en reglementen, waarvan exemplaren zijn gearhiveerd bij de scriba. Het beleidsplan verwijst hiernaar.

Aan het begin van deze inleiding is reeds vermeld wat we van dit van beleidsplan mogen verwachten. Ook voor dit beleidsplan geldt het woord van Psalm 127: Zo de HEERE het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden de bouwlieden hieraan. In afhankelijkheid van Zijn onmisbare Zegen moge dit beleidsplan dienstbaar zijn aan de instandhouding en verdere opbouw van Zijn gemeente.

2. De plaats van de kerkelijke gemeente

2.1 Visie

In dankbare gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift, die de enige en onfeilbare bron en norm voor ons belijden is, willen we een gemeente zijn die

- geworteld en gegrond is in de Bijbel. De Bijbel is voor ons betrouwbaar en gezaghebbend in alle situaties van ons persoonlijk leven, van ons gemeentelijk leven en van ons maatschappelijk leven.
- zich gebonden weet aan de gereformeerde belijdenissen
- zich verbonden weet met christenen in Nederland en daarbuiten. In ons eigen land weten we ons door God geplaatst in de Protestantse Kerk in Nederland. Binnen deze kerk rekenen we ons tot de zogenoemde gereformeerde bondsmodaliteit, zonder dat we daarmee het zicht op de hele kerk willen verliezen. Samen met anderen willen we de kerk aanspreken vanuit de grondslag en de belijdenis van onze gemeenten.
- geen homo huwelijken bevestigt, geen kinderen aan het avondmaal toelaat, geen vrouwen in het ambt bevestigt.
- beseft dat de kern van het christelijke leven een doorleefd geloof is. Alle activiteiten die binnen de gemeente plaatsvinden, hebben ten diepste tot doel dit doorleefde geloof te wekken en te versterken. Op die manier mogen onze activiteiten tot eer van God zijn.
- streeft naar een evenwichtige prediking. Dit betekent dat zaken als 'wet en evangelie, of 'Gods soevereiniteit en de verantwoordelijkheid van ons mensen' of 'zonde en genade' in een Bijbels evenwicht aan bod komen. De prediking van het evangelie gaat gepaard met de oproep tot geloof in de Heere Jezus Christus en de oproep tot bekering.
- beseft dat ook in de gemeente het hoogste gebod is: 'Gij zult de Heere, uw God liefhebben met geheel uw hart en uw naaste als uzelf.' Daarbij realiseren we ons dat de gemeente een eenheid is in verscheidenheid. We benadrukken niet wat de verschillen zijn, maar we benadrukken wat ons samenbindt binnen de grenzen van de Bijbel en de belijdenis.
- zoveel mogelijk jongeren en ouderen met de hun geschonken gaven willen inschakelen voor de opbouw van de gemeente.
- streeft naar een open communicatie met iedereen binnen de gemeente en waar mogelijk ook met mensen buiten de gemeente.
- beseft dat we al deze voornemens niet in eigen kracht kunnen volbrengen, maar dat we daarin afhankelijk zijn van de Heere God. Dat besef maakt ons niet lijdelijk, maar dringt ons temeer tot een voortdurend gebed voor de gemeente en een voortdurend pleiten op Gods beloften, omdat Hij gezegd heeft: 'De poorten der hel zullen mijn gemeente niet overweldigen' en 'Ik ben met u tot het einde der dagen'.

Als gemeente voelen we ons aangesproken door het Bijbelse beeld van de wijnstok (Christus) en de ranken. Voor ons is van groot belang de innerlijk geestelijke groei van de individuele gemeenteleden en de groei van de gemeente als geheel, zowel in de diepte (verdieping van het geloofsleven) als in de breedte (een groei van het aantal mensen dat de Heere Jezus als Heere en Zaligmaker belijdt).

Ook past het Bijbelse beeld van de gemeente 'als lichaam van Christus' in onze visie. Hieruit spreekt allereerst opnieuw de verbondenheid met ons Hoofd, Christus, zoals die ook in het vorige beeld zichtbaar wordt. Daarnaast tekent dit beeld dat we vooral samen gemeente willen zijn en elkaar tot een hand en een voet willen zijn.

Dit betekent concreet dat we in deze jaren, zo de Heere wil en wij leven, het accent willen leggen op de gemeentegroei 'naar binnen'. De innerlijke gemeentegroei komt tot uiting in een verdieping van het persoonlijk geloof en in onderlinge saamhorigheid, elkaar leiden en ondersteunen. Dit zal ook een uitstraling hebben in de naaste omgeving, in het dorp. We willen dan ook in deze jaren een speciaal accent op evangelisatie leggen. Als de gemeente levend is zullen er automatisch evangelisatie activiteiten (hoe eenvoudig soms ook) komen.

2.2. Plaatselijke situatie

Eén gemeente, twee wijken

Sinds vele tientallen jaren komt onze hervormde gemeente bij elkaar in twee kerkgebouwen: in het dorp Ouderkerk aan den IJssel de Dorpskerk, aan de Lageweg oorspronkelijk het Wijkgebouw en later de Oosterkerk. Hierdoor ontstonden praktisch gezien twee wijken, wat tot uitdrukking kwam in de verdeling van de pastorale secties. Sinds de gemeente twee volledige predikantplaatsen kende, was het nog duidelijker dat er twee wijken bestonden. Toch is er bewust voor gekozen geen afzonderlijke wijkgemeenten te vormen, ieder met een eigen kerkenraad. Men wilde voorkomen dat er tussen beide wijken een 'liggingverschil' zou ontstaan.

Sinds de scheuring van september 2004 is onze gemeente teruggedaan van twee predikantsplaatsen naar één. Wat het aantal kerkgangers betreft zou de hele gemeente in de Dorpskerk bij elkaar kunnen komen.

Samenvoeging van de wijken behoorde dus tot de mogelijkheden. Vooral om redenen van pastorale en historische aard heeft de kerkenraad besloten in ieder geval de eerste jaren twee kerkgebouwen te handhaven. De vraag daarbij was of dit financieel wel te realiseren zou zijn en of het gedeelte van de gemeente in wijk oost na de scheuring wel 'levensvatbaar' zou blijken. Om aan die levensvatbaarheid een positieve impuls te geven is besloten voor de periode van drie jaar een pastoraal werker met een speciale taak voor wijk oost te benoemen.

Contacten met andere gemeenten

In Ouderkerk is tevens een Gereformeerde Kerk binnen de Protestantse Kerk in Nederland en een Hersteld Hervormde Gemeente. Met deze beide kerken is weinig contact, dat zich voornamelijk afspeelt rond de intrade en het vertrek van predikanten. Op de bijbelkring voor jongeren zijn zowel leden van de hervormde en van de hersteld hervormde gemeente aanwezig.

2.3. Beleidsvoornemens

- Beslissen over een pastoraal werker met een speciale opdracht voor wijk oost (2008)
- Bezinning op het al of niet streven naar meer contact met beide andere kerkgenootschappen voor zover dit past bij de mate van onze overeenkomsten en verschillen.

3. De eredienst

3.1. Prediking

Wij belijden de prediking als het hart van de eredienst. De prediking is het door de Heere Zelf geschonken middel om Zijn heil te proclameren. De prediking is 'de bediening der verzoening' waarin en waardoor de Heere zondaren roept en brengt tot geloof.

De prediking:

- vindt plaats vanuit de belijdenis dat de Heilige Schrift het onfeilbare Woord van God is, geïnspireerd door de Heilige Geest.
- dient in overeenstemming te zijn met het belijden der kerk, zoals dat verwoord is in de belijdenisgeschriften van onze kerk, te weten: de apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicea, de geloofsbelijdenis van Athanasius, de catechismus van Heidelberg, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.
- dient te ontvouwen het wezen en het werk van de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest.
- geeft vanuit een grondige exegese een pastorale en praktische toespitsing naar het hart en leven der gemeenteleden, met als doel te brengen tot geloof alsmede het gewerkte geloof te versterken. Het geheel der gemeente wordt hierbij in het oog gehouden.

In de avonddiensten wordt, als de plaatselijke predikant voorgaat, behoudens uitzonderingen, gepreekt uit een der belijdenisgeschriften der kerk.

Normaliter worden er afzonderlijke kerkdiensten gehouden in de Dorpskerk en de Oosterkerk. Per jaar vindt een aantal gezamenlijke diensten plaats. Dit betreft vooral diensten in de grote vakantie, op oudejaarsavond en nieuwjaarsdag, en op tweede feestdagen.

3.2. Liturgie

Tijdens de samenkomst van de gemeente in de eredienst bevinden we ons in de werkplaats van de Heilige Geest, waar God Zelf wil wonen en tot ons wil spreken door middel van Zijn Woord. Daarbij past een eerbiedige houding, die tot uiting komt in liturgie (= orde van dienst) en decorum (= het uiterlijk welvoeglijke).

Overzicht

De orde van dienst bestaat uit de volgende vaste onderdelen:

Stil gebed

Votum en zegengroet

Gemeentezang

Lezing van de wet / Geloofsbelijdenis

Gemeentezang

Schriftlezing

Dienst der offeranden tijdens gemeentezang

Prediking

Dienst der gebeden

Gemeentezang

Zegen

Voorafgaand aan en na afloop van de dienst is er het consistoriegebed.

Praktische uitwerking

In de morgendiensten wordt tot onze verootmoediging de wet des Heeren vorgelezen. In de avonddiensten wordt het christelijk geloof beleden, meestal met de Apostolische Geloofsbelijdenis, soms met woorden uit een der andere belijdenisgeschriften.

De vertaling van de Bijbel die gebruikt wordt is de Statenvertaling. Met name voor de verkondiging van het Woord wordt zij door ons gewaardeerd vanwege haar zeer zorgvuldige overzetting vanuit de grondtalen.

Tijdens de diensten wordt niet-ritmisch gezongen. Gebruikt worden de psalmen in de berijming van 1773 en de zgn. Enige Gezangen. Wanneer de eigen predikant voorgaat besteedt hij aandacht aan de psalm die de kinderen op de zondagsschool leren.

Met inachtneming van de eigen taken van organist en koster worden alle onderdelen van de eredienst die niet door de gehele gemeente verricht worden, door ambtsdragers verricht.

De kerkdiensten worden uitgezonden via de kerktelefoon.

Decorum

Het bijzondere karakter van de eredienst komt ook tot uitdrukking in passende kleding en een verzorgd uiterlijk.

Gemeenteleden worden geacht hierover vooraf na te denken in het licht van Gods Woord. Daartoe behoren ook de bijbelse gegevens over gedekt hoofd van de vrouw. Na overweging hiervan zij een ieder in zijn of haar gemoed verzekerd, zonder aan de ander aanstoot te geven of aanstoot te nemen. Bij de viering van het Heilig Avondmaal

en het ten doop houden van kinderen wordt van de vrouwelijke gemeenteleden verwacht het hoofd gedekt te hebben.

De kerkenraad staat bij het gebed. De kerkenraadsleden zijn uniform gekleed.

3.3. Sacramenten

De Heilige Doop

Op grond van het genadeverbond van God, opgericht met Abraham en zijn zaad, waarin na Pinksteren ook de heidenen zijn ingelijfd, wordt de doop bediend, gelijk voorheen de besnijdenis, aan de jonge kinderen van de gemeente. Zij die als kind niet gedoopt zijn, ontvangen dit sacrament op volwassen leeftijd, na voorafgaande belijdenis van het geloof. De Heilige Doop is teken en zegel van de afwassing van onze zonden door het bloed en de Geest van Jezus Christus.

De Heilige Doop wordt in de regel bediend in een zondagmorgendienst in het midden van de gemeente. Er wordt gebruik gemaakt van het doopformulier zoals vastgesteld op de synode van 1618/1619. De doopvragen worden gesteld in aanwezigheid van de te dopen kinderen. Ook doopleden mogen antwoord geven op de gestelde doopvragen. De doopbediening vindt plaats voor de preek.

Pastorale zorg omtrent de Heilige Doop

Voorafgaande aan de Heilige Doop vindt doopzitting plaats, waar de ouders onderwezen worden in de leer van de Heilige Doop aan de hand van het doopformulier.

Binnen een maand na de dienst brengt de wijkouderling de ouders een bezoek waarbij hij de doopkaart overhandigt.

Als de kerkenraad bijzondere zorg heeft omtrent nalatigheid in kerkgang en/of levenswandel van de doopouders zal hierover nadrukkelijk met hen gesproken worden. Eventueel wordt uitstel van de doop besproken met de oproep verandering van levenspatroon toe te zeggen en te laten blijken. Uiteindelijk zal de wens om in onze gemeente het kind ten doop te houden niet geweigerd worden. Telkens zal benadrukt worden dat de kerkenraad de doopbediening van een bepaald kind niet verbiedt, maar ziet als Gods bevel in de weg van een christelijke levenswandel en opvoeding, waartoe in ieder geval behoort een regelmatige kerkgang door de ouders.

Het Heilig Avondmaal

Op grond van de instelling door Christus is het Heilig Avondmaal het andere sacrament in de christelijke kerk. Is de Heilige Doop een teken en zegel van de inlijving door de Vader in de gemeente als Zijn huisgezin, het Heilig Avondmaal is het teken en zegel van de voortdurende verzorging door de Vader van hen die Hij in Zijn huisgezin heeft opgenomen.

Tot het Heilig Avondmaal zijn gerechtigd en geroepen zij, die als arme zondaren de toevlucht hebben leren nemen tot de Heere Jezus Christus en door een waar geloof in Hem zijn ingelijfd. De kerkenraad laat hen toe tot het Heilig Avondmaal die belijdenis van het geloof hebben afgelegd, tenzij op hen maatregelen van tucht van toepassing zijn.

Vorbereiding

De zondag voorafgaande aan de viering van het Heilig Avondmaal wordt, indien mogelijk in de morgendienst, voorbereiding gehouden op het sacrament. In deze dienst wordt het eerste gedeelte van het avondmaalsformulier gelezen.

Tevens is er in de voorbereidingsweek censura morum. De bedoeling van censura morum is om toe te zien en te bevorderen dat het sacrament in heiligheid gehouden kan worden. Daartoe kunnen eventuele verhinderingen die de kerkenraad bekend zijn of door gemeenteleden gemeld worden, worden behandeld door pastorale zorg en/of vermaning. De gehele kerkenraad is zo mogelijk bij het censura morum aanwezig om elkaar op te bouwen en te bemoedigen in het allerheiligst geloof. De kerkenraad bespreekt een gedeelte uit de Bijbel of uit de schat van de kerkgeschiedenis dat betrekking heeft op het sacrament.

Na het censura morum vindt een bezinningsavond rondom het Heilig Avondmaal plaats. Hierop zijn alle gemeente leden van harte welkom. Er wordt een gedeelte uit de Bijbel of uit het erfgoed van de Reformatie of uit het avondmaalsformulier behandeld. Er is gelegenheid om eventuele vragen die leven naar aanleiding van het Heilige Avondmaal met elkaar te bespreken.

Het Heilig Avondmaal wordt bediend in een morgendienst in het midden van de gemeente. Dit geschiedt vier maal per jaar. Gebruik wordt gemaakt van het avondmaalsformulier zoals vastgesteld in de synode van 1618/1619, vanwege zijn rijke verwoording van de bijbelse leer omtrent dit sacrament. De avonddienst op de zondag van de bediening is een dienst van dankzegging en nabetrachting op het sacrament.

3.4. Bijzondere diensten (belijdenis, huwelijk, rouw, overig)

Openbare belijdenis van het geloof

De openbare belijdenis van het geloof vindt plaats voor het aangezicht van God in het midden van de gemeente tijdens een kerkdienst.

Het doen van openbare belijdenis houdt het volgende in:

- de overgave met heel het hart aan de drie-enige God: Vader, Zoon en Heilige Geest
- een beamen van de Heilige Schrift als het Woord van God en een gelovig instemmen met de belijdenis van de kerk
- een toegang vragen tot het sacrament van het Heilig Avondmaal
- een uitspreken van de gezindheid om mee te werken aan de opbouw van de gemeente.

Zij die reeds gedoopt zijn willigen hiermee tevens het verbond in, dat aan hun voorhoofd is betekend en verzegeld. Zij die nog niet gedoopt zijn ontvangen dit sacrament na de openbare belijdenis van het geloof.

Vorbereiding

Alvorens belijdenis van het geloof af te leggen wordt men gedurende tenminste een seizoen onderwezen in Gods Woord en de leer van de kerk op de belijdeniscatechisatie.

Het hiervoor genoemde betekent, dat van hen die belijdenis van het geloof wensen af te leggen een trouw kerkelijk meeleven met onze gemeente wordt verwacht. Door pastorale zorg wordt gestreefd hen te overtuigen dat dit ook het bijwonen van de morgen- en de avonddienst op zondag omvat.

Huwelijksdiensten

Op grond van Gods Woord wordt het huwelijk tussen man en vrouw als inzet van God beleden en erkend.

Andere levensverbintenissen kunnen niet bevestigd en ingezegend worden. De kerkenraad weet zich geroepen tot pastorale zorg aan hen die homoseksueel geaard zijn en aan hen die ongehuwd blijven.

De dienst van bevestiging en inzegening van het huwelijk vindt plaats in het midden der gemeente. Gebruikt wordt het huwelijksformulier zoals vastgesteld in de synode van 1618/1619. vanwege de schriftuurlijke samenvatting van de betekenis van het huwelijk. Namens de kerkenraad wordt het bruidspaar de zogenaamde trouwbijbel overhandigd in de Statenvertaling.

Vorbereiding

De kerkenraad ziet toe op de levenswandel van hen die aanvraag tot huwelijksbevestiging en inzegening indienen daar alleen een leven in Gods wegen in Zijn zegen zal kunnen delen. Mede hierom kan een huwelijk tussen hen, die tevoren reeds samenleefden alleen bevestigd en ingezegend worden na gebleken inkeer en na schuldbelijdenis voor (een deel van) de kerkenraad. Voorafgaand aan de huwelijksdienst is er een huwelijksgesprek met het aanstaande bruidspaar, waar in ieder geval het huwelijksformulier wordt uiteengezet. Ook de invulling van de dag wordt ter sprake gebracht en dient niet strijdig te zijn met de huwelijksbevestiging en inzegening.

Hertrouw

Hertrouw na scheiding is op grond van Gods Woord niet in alle gevallen uitgesloten, zodat dus ook kerkelijke bevestiging van een 'tweede' huwelijk mogelijk kan zijn. Dit zal per geval gezien en besproken worden. De kerkenraad zal op pastorale wijze met betrokkenen in gesprek treden, met name en vooral bij een dreigende scheiding, alsook met betrekking tot een 'tweede' huwelijk.

Rouwdiensten

Op verzoek van de familie zal er in de kerkgebouwen, Berea of de zalen van de Oosterkerk, een rouwdienst gehouden worden, voorafgaand aan de begrafenis. Aangezien zowel Berea, als de kerken, kerkelijke gebouwen zijn, is de kerkenraad verantwoordelijk voor de gang van zaken tijdens deze diensten. Hoewel geen ambtelijke erediensten in de volle zin van het woord, worden rouwdiensten wel als zodanig behandeld (prediking centraal, ambten vertegenwoordigd, geen andere liederen dan de psalmen), tenzij pastorale motieven afwijking hiervan vereisen.

Pastorale zorg

Predikant en kerkenraad nemen gezamenlijk de zorg voor de pastorale begeleiding van nabestaanden op zich. Zo mogelijk wordt de aan de begrafenis voorafgaande condoléance door de wijkouderling met gebed afgesloten.

Indien er sprake is van crematie zal geen medewerking worden verleend aan een rouwdienst. Bloemen tijdens de rouwdiensten zijn in beide genoemde locaties niet toegestaan. De bijbelse visie op de dood als bezoldiging van de zonde zal niet bedekt worden.

Huur van kerkgebouwen en zalen

Bovenstaand beleid ten aanzien van huwelijksdiensten en begrafenisdiensten heeft betrekking op diensten onder verantwoordelijk van de kerkenraad. Dorpskerk, Oosterkerk en Berea worden daarnaast in principe verhuurd aan anderen c.q. andere kerkgenootschappen, voor huwelijks- en begrafenis-plechtigheden. Voor Dorpskerk en Oosterkerk gebeurt dit door het college van kerkrentmeesters; voor Berea en de zalen van de Oosterkerk door de Stichting Hervormde Gebouwen voor Christelijke Belangen. Ook daarbij worden regels van liturgie en decorum gehanteerd.

Overig

Op bid- en dankdag worden twee kerkdiensten belegd, waarbij de eerste dienst zoveel als mogelijk is wordt afgestemd op de (jonge) kinderen der gemeente.

Na de eerste dienst op Eerste Kerstdag, Eerste Paasdag en Eerste Pinksterdag worden er enkele toepasselijke liederen gezongen.

De zondag van of na Hervormingsdag wordt 's morgens twee coupletten van het Lutherlied gezongen.

De zondag van of na de verjaardag van ons staatshoofd en Koninginnedag wordt 's morgens het eerste en zesde couplet van het Wilhelmus gezongen.

3.5. Beleidsvoornemens

- Bezinning op het gebruik van de 'hertaalde' liturgische formulieren (2007)
- Bezinning op het gebruik van de Herziane Statenvertaling bij uitgave van de definitieve editie
- Bezinning door de kerkenraad op de liturgie

- Bezinning op het verschijnsel dat mensen wel graag avondmaal willen vieren, maar dit niet kunnen i.v.m. ziekte, ouderdom

4. De kerkenraad (de ambten)

4.1. Principieel

Christus heeft, om Zijn gemeente te hoeden, te bewaren en (terug) te brengen tot wat haar in Hem geschonken is, de ambten ingesteld. De ambtsdragers vertegenwoordigen Christus in het midden van de gemeente. Van hieruit zijn zij zowel met gezag bekleed als tot grote verantwoordelijkheid geroepen. Anderzijds is de kerkenraad ook de vertegenwoordiging van de gemeente, waarbij ernaar gestreefd wordt dat de kerkenraad een afspiegeling is van de samenstelling van de gemeente.

De kerkenraad, bestaande uit predikant, ouderlingen en diakenen, is:

- verantwoordelijk voor de voortgang van de zuivere bediening van het Woord van God en de Sacramenten
- geroepen tot herderlijke zorg in al zijn facetten aan allen die tot de gemeente behoren
- gehouden om opzicht uit te oefenen over leer en leven van de gemeenteleden
- belast met de zorg voor de stoffelijke belangen van de gemeente.

Dit alles opdat de gemeente zal mogen opwassen in Hem, Die haar Hoofd is: Christus. Hiertoe neemt de bezinning met onderling opscherpen en bemoedigen een belangrijke plaats in tijdens de vergaderingen van de kerkenraad.

De predikant

De predikant is geroepen tot de dienst van het Woord, van de sacramenten en van de gebeden in de erediensten. Verder verricht hij ziekenpastoraat en crisispastoraat. Het ouderenpastoraat geeft hij o.a. vormde door het leiden van de maandsluiting in Geerestein. Hij geeft catechese en belijdeniscatechese. Daarnaast verzorgt hij de pastorale berichten in de kerkbode.

De ouderling

De ouderling is geroepen tot het opzienersambt. Tot de opbouw van de gemeente is aan de ouderlingen de zorg voor de gemeente als gemeenschap toevertrouwd. Zij dragen mede verantwoordelijkheid voor de bediening van Woord en sacramenten. Verder bezoeken ze de gemeenteleden en rusten ze de gemeente toe tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping. Indien zij daartoe geroepen worden, dienen de ouderlingen de kerk in de meerdere vergaderingen.

Samen met de predikant hebben de ouderlingen de herderlijke zorg en het opzicht over de leden van de gemeente. Zij zijn de predikant behulpzaam met goede raad, zien erop toe dat alle dingen in de gemeente met orde geschieden en ze verlenen pastorale zorg aan hen die raad en troost behoeven. Ook hebben ouderlingen de taak toe te zien op leer en leven van de predikant.

De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad, die de verzorging van deze taken toevertrouwt aan:

- het college van diakenen voor zover het betreft de vermogensrechtelijke aangelegenheden van diaconale aard en de daartoe in het bijzonder aangewezen ouderlingen die- desgewenst aangevuld met andere leden van de gemeente- tezamen het college van kerkrentmeesters vormen, voor zover het betreft de andere vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente.
- het college van kerkrentmeesters bestaande uit ouderling-kerkrentmeesters en kerkrentmeesters. De ouderling-kerkrentmeesters maken deel uit van de kerkenraad. Ze zijn vrijgesteld van andere taken. De kerkrentmeesters zijn geen ambtsdragers, zij zijn wel lidmaten van de gemeente en zijn volledig kerkrentmeester, voor hen gelden de zelfde bepalingen.

De taken van de kerkrentmeester zijn:

- zorgen dat de gemeente bijeen kan komen in gebouwen
- gelden verwerven voor het onderhoud van de gebouwen en het traktement van de predikant
- werkgeverrol vervullen t.o.v. medewerkers
- voeren van verschillende administraties
- bijhouden van de registers
- begrotingen en jaarrekeningen opstellen die door de kerkenraad wordt vastgesteld
- bijdrage leveren aan het beleid van de gemeente als geheel.

De diaken is geroepen tot het inzamelen, bewaren en uitdelen van de diaconale gelden/liefdegaven. Hij dient te onderscheiden waar nood is, en met een bewogen hart uitdeling te verzorgen. Hij gaat voor in het dienen, opdat de gehele gemeente haar roeping in deze leert verstaan. Het dienen aan de tafel des HEEREN behoort ook tot zijn taak.

Aangezien de kerkenraad aldus gesteld is tot het regeren en vertegenwoordigen van de gemeente, acht de kerkenraad vanuit en in gehoorzaamheid aan de Schrift, het ambt niet toegankelijk voor vrouwelijke gemeenteleden. In vele andere verbanden mag de gemeente dankbaar gediend worden door vrouwen die hun gaven daartoe besteden.

4.3. Beleidsvoornemens

- Bezinning op de taak- en werkverdeling tussen predikant, pastorale medewerker en leden van de kerkenraad teneinde de werkdruk van de predikant te verlichten (jaarlijks)
- Nadenken over het collecterooster
- Nadenken over vormgeving van verslaglegging over het huisbezoek in het pastoraal overleg.

5. Pastoraat

5.1. Inleiding

Pastoraat is de herderlijke zorg in de gemeente. Ambtsdragers hebben hierin een bijzondere taak en verantwoordelijkheid, maar in het ambt aller gelovigen zijn daarnaast alle gemeenteleden geroepen naar elkaar om te zien en gemeenschap te betrachten. Pastoraat is essentieel in het gemeente zijn tot opbouw en uitbreiding van Gods Koninkrijk. Het ambtelijk pastoraat wordt onderscheiden in het reguliere huisbezoek en andere specifieke vormen van pastoraat. Het pastoraat richt zich in eerste instantie op de meelevende leden der gemeente, vervolgens op de randkerkelijken (doop en belijdende leden die niet meer actief deelnemen aan kerkelijke activiteiten).

5.2. Huisbezoek

De gemeente is verdeeld in wijken, met voor iedere wijk een eigen wijkouderling. Uitgangspunt voor het huisbezoek is, dat alle in de wijk geregistreerde adressen eens in de twee jaar worden benaderd voor huisbezoek. Bezoek vindt plaats op afspraak in de periode september - mei. In de regel gaat de ouderling op huisbezoek met een diaken. Deelname van de kinderen aan het huisbezoek wordt op prijs gesteld en gestimuleerd. Verslag van algemene bevindingen uit het huisbezoek door wijkouderlingen aan de predikant is van belang, met name ook met het oog op de woordverkondiging. Enerzijds om te horen hoe de uitwerking van de prediking is, anderzijds om pastorale noden en vreugden te kunnen betrekken bij de preekvoorbereiding en het pastoraat.

Huisbezoek is niet vrijblijvend. Een belangrijk aspect is de ontmoeting waarin plaats is voor hartelijke belangstelling en meeleven in de persoonlijke en gezinsomstandigheden. Kenmerk van het huisbezoek is daarbij, dat het gaat om de toespitsing op het leven met de HEERE. Vanuit algemene omstandigheden moet via de kerkgang en het meeleven binnen de gemeente ook het persoonlijk geloofsleven aan de orde komen. Het gaat daarbij ook om de uitwerking van de prediking en de sacramenten en om de huisgodsdiens (Bijbel lezen).

5.3. Specifieke vormen van pastorale zorg

De pastoraal medewerker

In de gemeente kunnen pastorale medewerkers worden aangesteld. In overleg met de predikant en de ouderlingen staan zij hem en de ouderlingen bij in het pastorale werk. Bij de verdeling van de werkzaamheden dient bevorderd te worden dat de predikant contact houdt met het geheel van de gemeente.

Bezoek nieuw ingekomenen

Nieuw de gemeente binnenkomende leden ontvangen een kennismakingsbezoek van de wijkouderling. Zij ontvangen dan namens de gemeente een gemeentegids en kerkblad, die als eerste kennismaking en als wegwijzers mogen dienen in de gemeente. Als nieuw ingekomenen aangeven mee te willen leven met onze gemeente, ontvangen zij een huisbezoek.

Gemeenteleden uit omliggende gemeenten die naar onze gemeente willen perforeren ontvangen bezoek van de wijkouderling. Deze legt uit dat de kerkenraad perforatie niet wil bevorderen en dat er daarom een bedenktijd van een jaar in acht genomen wordt. In dat jaar wonen de betreffende gemeenteleden de kerkdiensten in onze gemeente bij. Zonodig ontvangen zij in dat jaar pastorale zorg vanuit onze gemeente. Indien zij na een jaar het verzoek tot perforatie herhalen, kan deze (na instemming van de kerkenraad van de woongemeente) doorgang hebben.

Bejaardenpastoraat

De wijkouderling zorgt ervoor dat bejaarden boven 70 kort na hun verjaardag worden bezocht. Leden van de vrouwenverenigingen bezorgen rond de verjaardag een fruitbakje bij gemeenteleden van 75 jaar en ouder. De bejaarden boven de 80 krijgen een verjaardagsbezoek van predikant, wijkouderling of pastoraal werker.

Pastoraat in verzorgingstehuizen

Eens per kwartaal worden de leden die vanuit de gemeente in een verzorgingstehuis in de omgeving werden opgenomen bezocht door predikant of pastoraal medewerker. In Geerestein wordt een keer per maand een weeksluiting verzorgd.

Pastoraat bij zieken

Gemeenteleden die in een ziekenhuis zijn opgenomen worden wekelijks door de predikant of pastoraal medewerker bezocht. Ook na thuiskomst wordt een bezoek gebracht. Langdurig zieken die thuis worden verpleegd krijgen bezoek van wijkouderling en predikant.

Crisispastoraat

Crisispastoraat (stervensbegeleiding, (psychische) nood) behoort tot de taak van de predikant. Hij is beschikbaar voor de pastorale begeleiding in de nood, maar zal voor specifieke (b.v. psychiatrische) problemen doorverwijzen naar deskundigen op die gebieden.

5.4. Ouderlingen-overleg

Een vergadering die bij uitstek gewijd is aan pastorale aangelegenheden is het ouderlingen-overleg. Voor dit overleg worden de predikant en de ouderlingen verwacht terwijl ook de ouderling-kerkrentmeesters en diakenen hartelijk welkom zijn. Het overleg wordt eenmaal per twee maanden gehouden. Een belangrijk accent ligt op de onderlinge vorming en toerusting. Ook kunnen ervaringen worden uitgewisseld. Dit laatste uiteraard met inachtneming van de verschuldigde geheimhouding en respect voor het vertrouwelijk karakter van het huisbezoek.

5.5. Beleidsvoornemens

- Bezinning op degenen die het huisbezoek verrichten (ouderling-diaken-bezoekbroeders/-zusters) (2007)
- Bezinning op specialisatie binnen het pastoraat (2007)
- Bezinning op het bezoeken van bejaarden rond hun verjaardag (70 en 80 +)
- Bezinning op het bezoek van nieuwe lidmaten voor een avondmaalsviering
- Bezinning op jongerenpastoraat.
- Rol vrijwillige thuiszorg bij het bezoeken van bejaarden, mensen die uit het ziekenhuis komen, kraambezoek

6. Diaconaat**1. Introductie**

Het uitgangspunt voor het diaconale handelen is de liefde van Jezus Christus die Zijn gemeente is voorgegaan in de zorg voor de naaste. Alleen vanuit die liefde kan de diaconale gemeente gestalte krijgen.

De gehele kerkelijke gemeente neemt in dit beleidsplan een centrale positie in. Immers diaconaat is iets van de hele gemeente en kan niet worden gedelegeerd aan de diaconie. Sterker nog: een kerkelijke gemeente is er niet alleen voor zichzelf, maar is er met de bedoeling diaconaal te handelen in de eigen kring én in de samenleving. Daarom wordt in de nieuwe kerkorde niet de diaconie maar de gemeente in de volgende tekst aangesproken:

'De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt.'

In dit beleidsplan wordt het diaconale werk en de beleidsvoornemens van de diaconie beschreven. Van elk onderwerp of activiteit wordt eerst een kernachtige beschrijving gegeven die ten minste het doel ervan weergeeft. Vervolgens is aangegeven hoe deze activiteit of dit onderwerp specifiek wordt ingevuld en wat de beleidsvoornemens ten opzichte van dit onderwerp zijn.

Het totale werk wordt verder van binnen naar buiten toe beschreven. In hoofdstuk twee wordt de diaconale organisatie beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk drie het lokale diaconaat beschreven, zowel binnen als buiten de kerkelijke gemeente. Hoofdstuk vier geeft een overzicht van het diaconale werk in Nederland en in het vijfde en laatste hoofdstuk wordt het wereldwijd diaconaat beschreven. Deze volgorde is gekozen om een duidelijk overzicht te kunnen bieden. Het is absoluut niet bedoeld als een volgorde of prioritering van het werk.

2. Organisatie*2.1 Inleiding*

In dit hoofdstuk wordt de diaconale organisatie beschreven. Vervolgens worden de processen van begroting en verantwoording beschreven. Als laatste wordt er beschreven hoe de diakenen hun kennis bijhouden en hoe die kennis uiteindelijk weer gedeeld wordt met de leden van de kerkelijke gemeente.

De diaconie is georganiseerd en functioneert conform de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland. Ze hebben daarvoor een plaatselijke regeling die weergeeft hoe de diaconie georganiseerd is, hoe ze werkt én verantwoording aflegt. De penningmeester is hierbij bevoegd om zelfstandig betalingen te doen tot een maximum bedrag van € 2000,00.

De inkomsten worden voornamelijk verkregen uit:

- collecten in de eredienst
- collecten bij de avondmaalsviering
- doel- en/of projectcollecten, waarvoor de bestemming vooraf wordt bekend gemaakt
- eventuele diaconale actie

De inkomsten worden gebruikt om de navolgende uitgaven te kunnen doen:

- kosten beheer/administratie
- verplichte bijdragen bredere organen
- diaconale bijdrage aan kerkrentmeesters voor kerktelefoon (in 2006 en 2007)
- diaconale zorg binnen de eigen gemeente (o.a. ondersteuning, zieken en ouderenzorg, werk onder jongeren)

De overblijvende (ongeveer 65%) gelden worden verdeeld voor ca. 65% aan regionale/landelijke instellingen en ca. 35% aan wereldwijd werkende instellingen.

2.2 Begroting en verantwoording

Conform de plaatselijke regeling stelt de penningmeester één maal per jaar, vóór 1 november, de begroting voor het volgende jaar op, bevattende een staat van baten en lasten en indien nodig een overzicht in de ontwikkeling van het vermogen. Na akkoord van de diakenen wordt deze ter vaststelling ingediend bij de kerkenraad en vervolgens ter inzage aan de gemeente voorgelegd. Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat minimaal het aanwezige vermogen zo groot is dat zonder inkomsten de verplichtingen van één jaar voldaan kunnen worden. Het College van diakenen wordt minimaal 4 x per jaar (1 x per kwartaal) door de penningmeester tussentijds geïnformeerd omtrent de uitgaven en de inkomsten.

Eenmaal per jaar, voor 1 mei, wordt er door de penningmeester van de diaconie een verantwoording van het afgelopen kalenderjaar opgesteld, met daarin een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten. Na akkoord van de diakenen en na controle van de Kas Controle Commissie of Accountant wordt deze ter vaststelling ingediend bij de Kerkenraad en vervolgens ter inzage aan de gemeente voorgelegd.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Vermogensvorming is geen doel op zich
- Onderzoek naar belegging van het eigen vermogen, bijvoorbeeld diaconaal beleggen (Oikocredit) (*Dit loopt, afronding in 2008*)
- Streven naar een begrotingsevenwicht.
- Het College van diakenen wordt minimaal 4 x per jaar (1 x per kwartaal) door de penningmeester tussentijds geïnformeerd omtrent de uitgaven en de inkomsten. (*afgerond in 2006 door verspreiding kopieën bankafschriften*)
- Naast een uitgebreide jaarrekening ook een verkorte versie presenteren in de kerkbode, bedoeld voor gemeenteleden. (*Afgerond in 2006 door plaatsing in de kerkbode*)

2.3 Collecterooster

Conform de plaatselijke regeling wordt er éénmaal per jaar, voor 1 november, door de diaconie samen met het College van Kerkrentmeesters een concept collecterooster voor het navolgende kalenderjaar opgesteld, met daarin een overzicht van alle te houden collecten met de daaraan gekoppelde doelen. Na akkoord van de diakenen wordt deze ter vaststelling ingediend bij de Kerkenraad.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten.
- Instellen doelcollecte commissie (*Is reeds in gang gezet*)
- Collectes benoemen i.o.m doelcollecte commissie
- Zoeken naar mogelijkheden om doelen extra onder de aandacht te brengen

2.4 Relatie met de landelijke organisatie

Landelijke richtlijnen voor collecterooster

Jaarlijks in de maand juli worden door de landelijke organisatie het Collecterooster voor het volgende kalenderjaar gepresenteerd. Het houden van deze collectes is echter vrijwillig. Wel wordt een beroep gedaan op de gezamenlijke verantwoordelijkheid om geld bijeen te brengen voor al het werk dat de Protestantse Kerk namens de plaatselijke gemeenten in Nederland en in het buitenland mogelijk wil maken. Bij dit rooster worden tevens aankondigingen beschikbaar gesteld. Wij zullen waar mogelijk rekening houden met dit rooster.

Landelijke Diaconale Ontmoetingsdagen

Twee keer per jaar worden door de landelijke organisatie ontmoetingsdagen georganiseerd voor diakenen. Eén op een centrale locatie in het land en één in congrescentrum De Werelt in Lunteren. Naast een plenaire bijeenkomst worden daar ook themasessies in kleinere groepen gehouden. Er is alle gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan, vragen te stellen maar vooral ook kennis op te doen.

Luisterend Dienen-dag

Jaarlijks wordt er voor diakenen van Gereformeerde Bondsgemeenten een ontmoetingsdag gehouden. We zullen wanneer mogelijk deze bijeenkomsten bijwonen.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten.
- Aandacht vragen bij de gemeenteleden voor de samenhang tussen de individuele offervaardigheid van de gemeenteleden en de inspanningen voor de diaconie (2011)
- Beleid ontwikkelen voor collectes bij rampen (2010)

2.5 Kennisdelen met de gemeente

De kennisoverdracht naar de kerkelijke gemeente wordt via de volgende activiteiten vorm gegeven:

- regelmatig wordt er via de kerkbode gepubliceerd over voor de gemeente van belang zijnde diaconale onderwerpen.
- op door de vergadering van de diaconie vast te stellen momenten worden er door diakenen in de kerkbode collectetoelichtingen gegeven.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Nagaan of diaconale themadiensten mogelijk en of nuttig zouden zijn (2009)
- Meer zichtbaarheid geven aan het werk van de diaconie door resultaten te laten zien, dus een terugkoppeling te geven en het overwegen van een diaconale nieuwsbrief, welke bij de uitgangen kan worden meegenomen, waarin opgenomen bv zieken, collecte ect. (2008)

2.6 Kennisdelen met diakenen

De kennisoverdracht tussen diakenen wordt via de volgende activiteiten vorm gegeven:

- regelmatig worden er door het RDC specifieke cursussen georganiseerd over diaconale onderwerpen
- aan alle diakenen wordt inkomende post rondgegeven
- elke diaconievergadering wordt er een bezinning gehouden
- op diaconievergaderingen worden ter zake kundige mensen over bepaalde onderwerpen uitgenodigd.

Beleidsvoornemen

- Continuering van activiteiten
- Meer overleg met diakenen uit andere gemeenten (*geen directe activiteiten*)

2.7 Kennisdelen met diaconieën

Op dit niveau zijn er twee vormen van overleg:

- twee keer per jaar wordt het Diaconaal Classicaal Overleg c.q. Classicale Diaconale Commissie georganiseerd. Dit is een overleg tussen de diaconieën van de Classis Gouda, waarbij het uitwisselen van ervaringen en zich laten informeren en voorlichten belangrijke onderwerpen zijn.
- vier keer per jaar wordt het Classis Overleg georganiseerd. Dit is een kwartaaloverleg van de PKN gemeenten uit de regio Gouda waarin een terugkoppeling wordt gegeven over deputaatschappen, preekconsenten en studieverloven en nieuwe ontwikkelingen aan de orde worden gesteld. Volgens een vast schema zijn in dit overleg predikanten, ouderlingen en diakenen vertegenwoordigd.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Intensivering van contacten tussen diaconieën door resultaten van beleidsvoornemens te bespreken en de gekoppelde activiteiten nader af te stemmen (*geen directe activiteiten*)
- Nagaan in hoeverre het lidmaatschap van de Federatie van diaconieën toegevoegde waarde heeft (2008)

3. Plaatselijk diaconaat

3.1 Inleiding

Onder plaatselijk diaconaat valt alles wat aan diaconaat binnen de grenzen van de gemeente Ouderkerk aan den IJssel gebeurt. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande voorzieningen. Allereerst wordt het diaconale werk binnen de kerkelijke gemeente beschreven, daarna het diaconale werk buiten de kerkelijke gemeente en welke activiteiten daar worden uitgevoerd.

3.2. Binnen de kerkelijke gemeente

3.2.1 Ondersteuning

De doelstelling van deze activiteit is het inventariseren en onderzoeken van de mogelijkheden om kwetsbare mensen te helpen en het recht van de zwakke te versterken. Van belang hierbij is dat eerst wordt gekeken in hoeverre de overheid zijn verantwoordelijkheid moet nemen, dan wel dat misstanden op dat gebied aan de juiste organen worden geadresseerd.

Via de predikant, ouderlingen en rechtstreekse contacten worden diakenen attent gemaakt op mogelijke ondersteuningsgevallen. Via de diaconie worden contacten onderhouden met kwetsbare gezinnen of individuele personen. Luisteren naar de vraag achter de vraag staat hierbij centraal. Indien nodig worden er middelen geleend of ter beschikking gesteld voor het oplossen van acute nood. In andere gevallen wordt geholpen bij het invullen van formulieren en/of de weg gewezen naar andere hulpverlenende instanties.

Kerstattenties

Jaarlijks in december wordt er aan de christenvrouw een bedrag beschikbaar gesteld voor het organiseren van een kerstviering voor ouderen uit de plaatselijke gemeente.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Het geven van bekendheid aan het thema armoede (en alles wat daarmee te maken heeft) in de volle breedte van de kerk (eredienst, catechese, kerkbode etc) (2008)
- Het overwegen van een gestructureerde vorm van diaconaal huisbezoek (2010)
- Het koppelen van het evangelisatiewerk aan het huisbezoek bij randkerkelijken. Geprobeerd zal worden het Evangelisatieblad Echo aan te bieden, om hier later op terug te komen. (*dit loopt al*)
- Nagaan wat onze rol kan zijn in het kader van de wet op Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), die per 1 januari 2007 in werking treedt (*geen directe activiteiten, wel is de signalering van armoede belangrijk*)

3.2.2 Seniorendiaconaat / ouderen en welzijn

- Het bevorderen van het welzijn van en het dienstbaar zijn aan ouderen. Waar nodig wordt diaconale hulp en steun geboden aan diegenen die vanwege leeftijd of handicap beperkt zijn in hun eigen mogelijkheden. Onder deze categorie vallen ook mensen met een lichamelijke handicap én de verstandelijk gehandicapten.
- Organiseren van ontmoetingsbijeenkomsten voor ouderen en mensen met een lichamelijke (ge) handicap (ten).
- Organiseren van en bemiddelen in deelname aan vakantieweken voor ouderen en mensen met een handicap.
- Organiseren van de autodienst voor gemeenteleden die niet zelf in staat zijn dit vervoer te regelen voor het bezoeken van kerkdiensten.
- Maandsluiting. In Zorgcentrum Geerestein wordt maandelijks een maandsluiting gehouden voor ouderen.
- Elke tweede donderdag in de maand word koffie- en ontmoetingsochtend gehouden in Berea voor belangstellenden.
- Vrijwillige thuiszorg. Organiseert o.a. de activiteiten rond ouderen en eenzaamheid. Een diaken onderhoudt contacten met de vrijwillige thuiszorg.
- Bezoekwerk: Bezoekwerk ouderen boven de 70 jaar aan huis na verjaardag door de wijkouderling.
- Bezoekwerk ouderen boven de 80 jaar aan huis na verjaardag door de predikant.
- Diensten Op weg met de Ander in regionaal verband.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Speerpunt van beleid maken mede ook vanwege de steeds groter wordende groep ouderen. Daarbij moet worden nagegaan of er onder deze groep nog meer behoeften zijn, bv een ouderenreis of spelletjesmiddag. (2008)

3.2.3 Jongerendiaconaat

Jongerendiaconaat bestaat uit diaconaat door en voor de jeugd. Het voorziet tevens in bewustmaking van hun diaconale opdracht: het handen en voeten geven aan je geloof. Als je bedenkt dat God mensen waardevol vindt (zowel jijzelf als de mensen om je heen), dan betekent dat dat de mensen om je heen ook waardevol zijn. Als er een relatie tussen God en jou bestaat (verticaal) dan heb je ook een relatie met je medemens (horizontaal).

Beleidsvoornemens

- Jongeren uit de gemeente activeren om allemaal diaconaal bezig te zijn, voor diverse activiteiten zoals projecten (2008)
- Jongeren ondersteunen die elders diaconaal werk willen gaan verrichten
- Mogelijkheid onderzoeken om tijdens catechisaties één of twee avonden te vullen met het onderwerp jeugddiaconaat, eventueel daarbij aansluitend een excursie organiseren naar een diaconaal project in de omgeving (2008)
- Diaconale projecten voor en samen met jongeren opstarten (*loopt met projectcommissie, definitieve invoering 2008*)
- De betrokkenheid van jongeren bevorderen door het brengen van bezoeken aan instellingen (2009)

3.2.4 Kerk en milieu

Het doel van deze activiteit is de gemeente bewust te maken van de invloed van ons gedrag op het milieu en in bredere zin op de schepping.

Beleidsvoornemens

- Nagaan in hoeverre de diaconie hierbij betrokken moet zijn (2011)
- Onderzoek naar belegging van het eigen vermogen, bijvoorbeeld diaconaal beleggen (Oikocredit) (2010)

*3.3. Buiten de kerkelijke gemeente**3.3.1 Overleg Sociale Dienst*

Doelstelling is om met de burgerlijke gemeente contact te onderhouden met betrekking tot de toepassing van allerlei wettelijke regelingen voor mensen die aangewezen zijn op een uitkering volgens de Wet Werk en Bijstand en/of de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Daarnaast is er contact gelegd met JOOP (Jongeren Ontmoeten Ouderen Positief) in Ouderkerk.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten.

4. Landelijk diaconaat*4.1 Inleiding*

Onder landelijk diaconaat valt alles wat aan diaconaat buiten de grenzen van Ouderkerk aan de IJssel doch binnen de grenzen van Nederland gebeurt. In de navolgende paragrafen wordt beschreven hoe collecten worden bestemd.

4.2 Landelijke collecten

Doelstelling is de kerkelijke gemeente bewust te maken van de noden van onze naasten buiten Ouderkerk aan den IJssel doch binnen Nederland en het inzamelen van geld en goederen om in die noden te voorzien. Jaarlijks worden er (landelijk) vastgestelde collecte(s) gehouden en afgedragen.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten.

4.3 Specifiek bestemde collecten en projecten

Doelstelling is de kerkelijke gemeente te betrekken bij diaconale projecten in Nederland en deze projecten de mogelijkheid geven hun werk uit te kunnen voeren. Van een aantal organisaties komt er regelmatig een verzoek om een gift. De doelcollectecommissie adviseert het college van diakenen over het al of niet ondersteunen en de hoogte van het gift. Het college van diakenen beslist uiteindelijk. De volgende doelen en projecten worden door ons ondersteund: hulp aan gevangenen, verslavingszorg, geestelijke gezondheidszorg, jeugdzorg, H.G.J.B.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Nagaan in hoeverre binnenlands diaconaat en projecten voldoende aandacht krijgen (2008)
- Meer projecten dichtbij huis (b.v. in Gouda) selecteren en de gemeente daarbij betrekken (2009)
- Nagaan of het aanbeveling verdient om de gemeente en de medewerkers aan de projecten wat meer met elkaar in contact te brengen, om zo een beter zicht op een project te krijgen. Een gemeentevond kan b.v. verhelderend werken. Dit kan voorbereid worden door een projectcommissie (2009)

4.4 Herbergcommissie

Het betreft hier een commissie die tot doel heeft als aanspreekpunt te fungeren voor mensen die in geestelijke of psychische nood verkeren. Het missionair-diaconaal centrum De Herberg biedt de mogelijkheid om onder begeleiding tot rust te komen.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten

5. Wereldwijd diaconaat

5.1 Inleiding

Onder Wereldwijd diaconaat valt alles wat aan diaconaat buiten de grenzen van Nederland gebeurt. In de navolgende paragrafen wordt beschreven hoe collecten worden bestemd en hoe specifieke projecten worden ondersteund. Daarnaast worden er aandacht geschonken aan de Zendingscommissie.

5.2 Landelijke collecten

Doelstelling is de kerkelijke gemeente bewust te maken van de noden van onze naasten wereldwijd en het inzamelen van geld en goederen om in die noden te voorzien. Jaarlijks worden er (landelijk) vastgestelde collecte(s) gehouden en afgedragen.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Aandacht geven aan projecten Luisterend Dienen (*dit loopt al*)

5.3 Specifiek bestemde collecten en projecten

Doelstelling is de kerkelijke gemeente te betrekken bij diaconale projecten buiten Nederland en deze organisaties de mogelijkheid te geven hun werk uit te voeren. Van een aantal organisaties komt er regelmatig een verzoek om een gift. De doelcollectecommissie adviseert het college van diakenen over het al of niet ondersteunen en de hoogte van het gift. Het college van diakenen beslist uiteindelijk. De volgende doelen en projecten worden door ons ondersteund: Woord en Daad, ZOA Vluchtelingenzorg, Hulp Oost Europa, Dorkas.

De avondmaalcollecte is bestemd voor de GZB of een andere bekende organisatie.

Mocht er ergens in de wereld een ramp geschieden dan heeft de diaconie de mogelijkheid een collecte te houden voor deze ramp.

De gemeente wordt toegerust door artikelen in de Kerkbode, afkondigingen en voorbede.

Beleidsvoornemens

- Continuering van activiteiten
- Projecten waarmee de gemeente zich betrokken voelt selecteren (*wordt reeds uitgevoerd met projectcommissie*)
- Nagaan of voor de avondmaalcollecte een andere bestemming moet worden gekozen (*afgerond in 2007*)
- Nagaan wat de projectcommissie bij deze specifieke collectes en projecten kan betekenen (*geen specifieke activiteiten*)
- Bevorderen van het invoeren van collectebonnen/munten zodat de collecteopbrengsten vergroot kunnen worden (*loopt in 2007*)
- Het jaarlijks organiseren van activiteiten door een commissie: bv. volleybaltoernooi, potgrondverkoop, oliebollenactie, Dorcas voedselactie op dankdag o.i.d. (2009)
- Nadenken over andere vormen van inzameling, bijvoorbeeld een tientjeszondag of een melkbussen actie (2010)
- Door middel van projectinformatie in het kerkblad en folders de gemeente bewust maken van en betrekken bij de diaconale taak (*dit loopt al*)
- Schrijfacties voor gevangenen (2008)

7. Evangelisatie en zending

7.1. Inleiding

Christus heeft Zijn gemeente de opdracht gegeven om in deze wereld te getuigen van Hem als de enige naam gegeven tot zaligheid. Hij heeft beloofd dat Hij daarbij de kracht van de Heilige Geest wil geven. In de gemeente is de zendings- en evangelisatiecommissie werkzaam om in het bijzonder aandacht te schenken aan de verwerkelijking hiervan in onze gemeente.

7.2. De zendings/evangelisatiecommissie

De taken van de zendings- en evangelisatiecommissie zijn het betrekken van de gemeente bij de roeping tot evangelisatie (bewustwording) en het organiseren en coördineren van activiteiten die invulling geven aan evangelisatie onder rand- en buitenkerkelijken.

Concrete activiteiten

- Het inzamelen van gelden door de kerkbussen bij de uitgang en door de collecten t.b.v. het zendingswerk in binnen- en buitenland
- Het vergroten van het zendingsbewustzijn van de gemeente
- Het verkopen van jaarkalenders
- Het organiseren van evangelisatiemiddagen in de Oosterkerk
- Het organiseren van 'Rondom het Woord': eenvoudige uitleg van de Bijbel
- Echo-verspreiding. Dit betreft in de loop van het jaar individuele adressen, terwijl in de Kersttijd op alle adressen in de gehele burgerlijke gemeente een Echo wordt bezorgd (volwassenen evangelisatie).

Steun Gereformeerde Zendingsbond (GZB)

Vanwege de herkenning in de fundering en de werkwijze van de zending in het buitenland geeft de commissie steun aan het werk van de GZB door:

- opname van de jaarlijkse collectes in het collecterooster en het vragen van aandacht hiervoor via folders en/of de Kerkbode
- het promoten van de GZB-dagboekjes 'Een handvol koren'
- het bestellen van jeugdkranten van de GZB (pinksterkrant) voor de Kon. Julianaschool en Kon. Wilhelminaschool;

Beleidsvoornemens

- Bezinning op doel, middelen, kaders en vorm (2007-2008)
- Bezinning op Echo-verspreiding. Kunnen er b.v. met Pasen meer nummers verspreid worden? (2007)
- Bezinning op oriëntatiecursus christelijk geloof (cursus Gunnend Geloven)
- Uitbreiden van het evangelisatiewerk, bv door evangelisatiemiddagen te organiseren in Bereá (2008)
- Het organiseren van evangelisatie middagen in wijk west
- Het organiseren van een Vakantie Bijbelweek
- Nadenken over evangelisatie tijdens Open Monumentendag
- Nadenken over breder verspreiden van uitnodiging voor de kerstviering van de zondagsscholen
- Nadenken over de relatie tussen zondagsschool en evangelisatie

8. Vorming en toerusting

Centraal in vorming en toerusting staat de zondagse eredienst, de plaats waar de gemeente in al haar geledingen bijeenkomt. Daarnaast zijn er in de week vele gelegenheden om gevormd te worden en in kennis toe te nemen, gericht op groei in het geloof en opbouw van de gemeente. Per winterseizoen wordt er een kerkenraadslid gekoppeld aan een van de clubs of verenigingen. Deze bezoekt de club of vereniging in dat winterseizoen minimaal een keer.

8.1. Catechese

Gewone catechese

De jeugd van de gemeente dient onderwezen te worden in de inhoud van Gods Woord en de leer van de kerk, in het verlengde van de door ouders gedane doopbelofte en gericht op het doen van openbare belijdenis. Deze catechese wordt primair door de predikant, of anderszins door een catecheet of ambtsdrager gegeven, en, bij voorkeur in kleine groepen van maximaal 15 personen. Dit geschiedt in de periode van eind september tot de paasvakantie. De groepen bestaan bij voorkeur uit maximaal vijftien catechisanten. De gebruikte methode is passend bij de leeftijdsgroep en dient als leidraad voor de over te dragen stof alsook als uitgangspunt van de gesprekken. Er zijn per seizoen 20 catechese avonden per groep.

Belijdeniscatechese

De belijdeniscatechisatie wordt door de predikant gegeven. Het streven is de openbare belijdenis te doen plaatsvinden op tweede Pinksterdag. Uitnodigingen voor de belijdeniscatechese gaan uit naar de jongeren boven de 18 jaar, maar ook naar ouderen in de gemeente die nog geen belijdenis hebben gedaan. Zij die te kennen geven zich te willen voorbereiden op het doen van openbare belijdenis volgen een seizoen lang (soms meer) specifieke catechese met een verdiepend en verbredend karakter met name ten aanzien van persoonlijke levens- en geloofsvragen. Het gesprek hierover speelt een belangrijke rol hierin. Gedurende het jaar vindt een persoonlijk gesprek met de predikant plaats waarin aan de orde komt of men daadwerkelijk wil overgaan tot het doen van belijdenis. Vlak voor de 'belijdeniszondag' wordt dit voornemen aan de gemeente bekend gemaakt vanaf de kansel en in het kerkblad. Tevens heeft een delegatie van de kerkenraad op de laatste catechese avond (aannemingsavond) de gelegenheid zich er van te vergewissen dat geen verhindering

bestaat tot het laten doen van openbare belijdenis na vragen naar en over het persoonlijk geloof van de catechisanten.

8.2. Jeugdwerk

Ten behoeve van het plaatselijk jeugdwerk heeft de kerkenraad de jeugdraad ingesteld, onder leiding van een ouderling. De raad adviseert de kerkenraad inzake het jeugdwerk en begeleidt de dagelijkse gang van zaken binnen het jeugdwerk. Zij signaleert problemen of knelpunten en probeert oplossingen daarvoor aan te dragen. Van tijd tot tijd is er een jeugdraadsvergadering waarin afgevaardigden uit alle delen van het jeugdwerk bijeenkomen onder leiding van de jeugdouders. Het jeugdvormingswerk wordt gefinancierd vanuit een collecte t.b.v. het plaatselijke jeugdwerk. Van de bij de HGJB aangesloten clubs zijn de leden tevens lid van de HGJB en betaalt de jeugdraad de contributie hiervoor. Jaarlijks brengt de jeugdraad een verslag uit ter verantwoording aan de kerkenraad.

De gemeente kent de volgende vormen van jeugdwerk:

Zondagsschool 'De Zaaier/Abia'

Zondagsschool dient het voorportaal van de catechese te zijn. Op een wijze behorend bij het jeugdwerk, veelal in verhaalvorm, wordt de Bijbel verteld en verwerkt. In de oudste groep ligt meer nadruk op het kennisaspect, door bijv. in de verwerking aansluiting te zoeken bij de prediking uit de Heidelbergse Catechismus. Leidraad bij de vertellingen is het blad van de Herv. Zondagsscholen Bond op Gereformeerde Grondslag. De zondagsschool komt op zondagmiddag in Brea en in de Oosterkerk bijeen, verdeeld in drie groepen qua leeftijd en gerelateerd aan de indeling op de basisschool.

Momenten waarop de zondagsschool zichtbaar naar buiten treedt zijn de traditionele kerstviering die meestal plaatsvindt op de 2e kerstdag 's morgens in de kerk, de Paasviering en de Pinksterviering.

Op een speciale avond wordt afscheid genomen van hen die vanwege leeftijd en/of voltooiën van de basisschool de zondagsschool verlaten en doorstromen naar de 'gewone catechese'.

Clubwerk

De clubs met leden in de basisschoollleeftijd worden gevormd door Bijbelverhalen aangegeven in de HGJB-bladen Bouwstof en Bouwsteen; het eerste voor de leiding, het tweede voor clubleden. De cluburen worden verder gevuld met zingen, verwerking van het vertelde verhaal, spel of creatief werk. Uiteraard is dit toegesneden op het niveau van de clubleden en heeft ook het met elkaar doen en leren omgaan een belangrijke rol. Voor de leiding is hierin een belangrijke taak weggelegd bij het onderwijs van de kerk aan de kinderen. Zo mogelijk wordt jaarlijks aandacht besteed aan een project de HGJB.

De clubs met leden in de leeftijd van het voortgezet onderwijs kennen een wat andere vorm van werken, meer toegespitst op het zelfstandig denken over vragen met betrekking tot geloof en samenleving. Gebruik wordt gemaakt van het HGJB blad 'Spirit'. Zeker in deze leeftijd tussen kind en volwassen zijn, waarin vele zekerheden wegvallen, is begeleiding hard nodig. Van de leiding wordt openheid en een eerlijk omgaan met vragen gevergd, maar ook het alert zijn op het geven van bijbels gefundeerde antwoorden in het zoeken naar houvast. Heel belangrijk is het groepsaspect in de beeldvorming van jezelf als tiener door onderlinge omgang en uitstraling. Ook deze club werkt op eigen wijze mee aan diaconale projecten.

De JV is aangesloten bij de HGJB-ring Gouda voor gezamenlijke vorming en uitwisseling.

8.3. Volwassenenvormingswerk

Bijbelkring

In het winterseizoen staat de Bijbelkring open voor alle gemeenteleden. Op de Bijbelkring wordt een bijbelgedeelte (meestal een Bijbelboek) behandeld. De Bijbelkring wordt eens per vier weken gehouden. De leiding van deze kring berust bij de predikant.

Random het Woord

Ongeveer een keer per maand wordt er op een eenvoudige manier uitleg van de Bijbel gegeven. Deze kring is bedoeld voor gemeenteleden, maar zeker ook voor mensen buiten de gemeente die meer van de Bijbel willen weten.

Vrouwenverenigingen 'Naomi' en 'Ruth'

De verenigingen vergaderen om de vier weken op maandagavond gedurende het hele jaar met uitzondering van de maanden juli en augustus. De verenigingen zijn aangesloten bij de Bond van Hervormde Vrouwenverenigingen op Gereformeerde Grondslag. De groepen bezinnen zich op een bepaald (bijbels) onderwerp aan de hand van een boekje of een artikelenreeks uit de 'Hervormde Vrouw'.

8.4. Overige gemeenteopbouw

Gemeente avonden

In de maanden september tot mei worden enkele bezinningsavonden belegd ter toerusting van de gemeente. Aan de orde komen onderwerpen als: evangelisatie, het gebed, de opvoeding, enz. Specifiek elders aanwezige kennis komt zo ook ter beschikking van gemeenteleden. Ook zullen er twee kerkdiensten worden belegd en vier thema-avonden. Deze avonden worden voorbereid door een commissie.

Bezinningsavond Heilig Avondmaal

In de week van voorbereiding op de bediening van het Heilig Avondmaal wordt er een bezinningsavond gehouden die bedoeld is voor alle gemeenteleden.

Beleidsvoornemens

Catechese

- De betrokkenheid van de belijdeniscatechisanten bij de gemeente bevorderen door het aanbieden van diverse taken binnen de gemeente
- Bezinnen op het stichten van een zgn. lidmatenkring
- Zoeken naar wegen om de ouders te betrekken bij de catechese
- Nadenken over de vraag of een werkgroep de predikant bij moet staan i.v.m. bezinning op catechese
- Bezinning op datum van de belijdenisdienst
- Nadenken over voorbereidende catechese onder 10- en 11-jarigen
- Bezinning op de vorming van nieuwe groepen in het volwassen-vormingswerk

Jeugdwerk

- Bezinning op de organisatie van het jeugdwerk (2007-2008)
- Bezinning op jeugdpastoraat, o.a. relatie wijkouderling – jeugdouderling (2007-2008)
- Opzetten van jeugdpastoraat voor de oudere jeugd. Later uitbouwen naar jongere groepen
- Bezinnen op open jeugdwerk
- Stimuleren van (met name nieuwe) leidinggevendenden tot het volgen van cursussen van b.v. de HGJB of zondagsscholenbond
- Nadenken over het meest geschikte moment voor de zondagsschoolvieringen met Kerst, Pasen en Pinksteren.

Volwassenenvormingswerk

- Bezinning op specifieke catechese voor volwassenen, bijvoorbeeld huwelijks catechese (2008)
- Evaluatie van de woensdagavond gemeente-avonden (jaarlijks)
- Nadenken over bewustwording met het oog op de weerbaarheid jegens andersdenkenden (weten wat je gelooft is absolute noodzaak om jezelf staande te houden)
- Nadenken over een speciale belijdeniscatechese voor ouderen in de gemeente
- Nadenken over vorming en toerusting van kerkenraadsleden en vormgeving van een 'mentoraat'

hfd 9. Beheerszaken**9.1. Inleiding**

Beheer wil zeggen het behartigen van de stoffelijke belangen van de gemeente. We erkennen onze God als Schepper van alle dingen. Alles wat we zijn en alles wat we hebben ontvangen we van Hem. De middelen die nodig zijn voor de instandhouding van de eredienst en voor alle andere in dit plan genoemde zaken, mogen dan ook voluit worden aangemerkt als een geestelijke aangelegenheid.

Naar de kerkorde is de zorg voor de 'vermogensrechtelijke aangelegenheden van niet-diaconale aard' een taak van de kerkenraad, die dit toevertrouwt aan het college van kerkrentmeesters. De vijf kerkrentmeesters werken dus nadrukkelijk onder verantwoordelijkheid van de (totale) kerkenraad.

De beheertaken van kerkrentmeesters zijn voor een groot deel uitvoerende taken, waar niet zo vaak werkelijke beleidskeuzes aan vast zitten. Wel zijn eind 2004 en begin 2005 twee uitgangspunten geformuleerd die richtinggevend zijn voor hoe de kerkrentmeesters met beheer- en geldzaken willen omgaan:

1. Wat beheer en onderhoud betreft de overtuiging dat het goed is wanneer zo veel als mogelijk gebouwd wordt op een zo groot mogelijk aantal vrijwilligers uit de gemeente. De taak van de kerkrentmeesters is dan op dit punt vooral een indirecte: Zorgen dat het geheel aan vrijwilligers 'werkt', dat het waardevol is – voor de gemeente en voor de vrijwilligers zelf.
2. Wat de financiën betreft de overtuiging dat gepoogd moet worden te werken vanuit een helder beeld van 'wat nodig is'. Uitgaven werkelijk begroten dus en vervolgens eraan werken dat de benodigde middelen er komen – niet meer en niet minder in letterlijke zin.

Deze uitgangspunten worden in de navolgende paragrafen uitgewerkt.

9.2 Beheer en onderhoud: Voor en door de gemeente*Motivaties*

Eind 2004 was er vooral een financiële reden om meer dan voorheen in onze gemeente gebruikelijk was, een beroep te doen op vrijwilligers: Er was bijna geen geld meer en ook de toekomst leek in financieel opzicht krap. Deze financiële motivatie is nog zeker niet verdwenen en zal de eerste jaren ook niet verdwijnen, maar is toch al inmiddels minder de primaire reden voor de keuze om sterk op vrijwilligers te bouwen. Het is ook simpelweg eerlijker en beter als vergoedingen gelijk (nihil) zijn. En vooral: Velen in onze gemeente zijn gaandeweg ook gaan merken hoe goed het is zich als vrijwilliger in te zetten. Een sterkere betrokkenheid op de gemeente als geheel en op elkaar als leden van Christus' gemeente. De waarde van het vrijwilligerswerk gaat verder dan puur de

kostenbesparing (al is die zeker niet gering). Juist vanwege die bredere waarde is het goed om ook op vrijwilligers te blijven bouwen als de financiële noodzaak vermindert.

Taak kerkrentmeesters: begeleiden

Als het vele werk in onze gemeente in principe door vrijwilligers moet uitgevoerd worden, is de taak van de kerkrentmeesters in deze automatisch vooral een indirecte: Zorgen dat het geheel aan vrijwilligers 'werkt'. Aan de ene kant heeft dat een aspect van 'sturen'. Natuurlijk, zo min mogelijk en zo gaat het in de praktijk ook. Maar het blijft wel overeind staan dat sturing nodig kan zijn om ervoor te zorgen dat alle vrijwilligers zich prettig voelen en dat het de gemeente als totaal dient. Veel belangrijker is in de praktijk het aspect van 'ondersteunen': Zorgen dat de vrijwilligers hun werk goed en met plezier kunnen doen. En misschien kunnen we die beide aspecten wel het best samen nemen in de termen 'begeleiden': Vrijwilligers begeleiden zodat zij met vreugde hun werk kunnen doen en zodat het bijdraagt aan het functioneren van de kerkelijke gemeente.

Structuur in begeleiding

Het aantal vrijwilligers is groot en de taken zijn divers: kosterswerk, orgel spelen, beheren en schoonmaken van en bedienen in Berea en zalen Oosterkerk, ledenadministratie, administratie en redactie Kerkbode, onderhoud aan gebouwen en tuinen, collectegeld verwerken, rondleidingen in de Dorpskerk, de beide kerkgebouwen schoonmaken, 'lopen' voor het Verjaardagsfonds, kerktelefoon verzorgen, Kerkbode en acceptgiro's bezorgen. Zo veel en zo divers dat in deze opsomming misschien nog enkele taken vergeten worden!

Het begeleiden van de vele vrijwilligers vraagt om 'structuren'. Vijf kerkrentmeesters kunnen immers moeilijk zelf steeds alle tientallen vrijwilligers goed helpen. Op enkele onderwerpen zijn of worden min of meer formele organisaties gevormd:

- Een onderhoudscommissie (4 leden van wie 1 kerkrentmeester) coördineert het werk aan de gebouwen en tuinen.
- De 'stichting Hervormde gebouwen voor christelijke belangen' (Bereabestuur) draagt zorg voor de exploitatie van Berea en de zalen van de Oosterkerk. Kerkenraad en Berea-bestuur streven naar een formele verbinding van de stichting met de Hervormde Gemeente. De stichting zal blijven bestaan, maar als onderdeel van de gemeente.
- In 2007 wordt gewerkt aan een 'muziekcommissie' (waarin de oude 'orgelcommissie' op gaat), die verantwoordelijk is voor alle zaken rond muziek: orgelspel tijdens erediensten, concerten, zangavonden. Ook hier een beperkt aantal leden en 1 kerkrentmeester als schakel.

Veel andere vrijwilligers werken meer zelfstandig. De kerkrentmeesters zoeken nog naar manieren om de begeleiding van al deze mensen meer structuur te geven. We mogen het immers vrijwilligers niet aan doen om alles in hun eentje te moeten beslissen. Aan de andere kant blijkt het tot nu toe in de praktijk toch erg moeilijk om met alle vrijwilligers voldoende contact te hebben.

9.3 Financiën: Niet veel meer of minder dan nodig

Wat is nodig?

Kerkenraad en Kerkvoogdij waren in onze Hervormde Gemeente lange tijd aparte colleges. Dat leidde in de praktijk vaak tot wat minder onderling contact en een wederzijdse benadrukking van gescheiden belangen. Nu kerkrentmeesters werken als deel van de kerkenraad kan en moet het anders gaan. De crux in het meer gezamenlijk beschouwen van inkomsten en uitgaven zit in het (gezamenlijk) vaststellen van de keuzes op de belangrijkste uitgavenposten. De totale omvang van de uitgaven wordt in de Ouderkerkse situatie bepaald door keuzes op vier punten – en op die punten zijn ook keuzes gemaakt, die de komende jaren gehandhaafd blijven:

1. Inschakeling van vrijwilligers: Zie paragraaf 9.2.
2. Omvang van betaald pastoraat; predikant(en) en pastoraal werker(s): Besloten is –en een zodanig besluit geldt in ieder geval voor de periode van dit beleidsplan- uit te gaan van 1 fulltime predikant en een beperkte ondersteuning (in ieder geval 1 dag per week) van een pastoraal werker. Aanstelling en salariering geschieden volgens de kerkordelijke regelingen.
3. Bezit van gebouwen (en daarmee allerlei aan gebouwen verbonden kosten): Besloten is dat de gemeente functioneert rond twee kerkgebouwen, Dorpskerk en Oosterkerk, plus het verenigingsgebouw Berea. Voor de predikant is er een pastorie en daarnaast is er de kosterswoning, die commercieel verhuurd wordt.
4. Jaarlijks reserveren voor klein en groot onderhoud: In de jaarlijkse begroting wordt een bedrag opgenomen dat de op lange termijn gemiddelde jaarlijkse kosten van onderhoud zou moeten dekken. De kosten van incidenteel groot onderhoud worden dus 'teruggerekend' op jaarbasis.

Ter toelichting op punt 2, 3 en 4:

Ad 2 Pastoraat

Natuurlijk, meer pastorale zorg is altijd mogelijk en misschien ook wel gewenst. Het is in deze echter nodig en goed om realistisch te zijn. De gekozen omvang van het (betaald) pastoraat lijkt ook vergeleken met andere gemeenten zeker niet gering, de ledenaantallen van gemeenten meewegend. Uitbreiding van het aantal dagen pastoraal werker(s) zal de komende jaren mogelijk aan de orde komen in een discussie over evangelisatie, in onze gemeente met zeer veel randkerkelijken. Op dit moment wordt ervan uitgegaan dat financiering dan ook elders gevonden moet worden.

Vooralsnog tijdelijk en betaald uit andere dan de reguliere inkomsten (nl. uit de reserve die na aflossing van schulden overbleef door de verkoop van de Lagewegse pastorie) is er ook een pastoraal werker voor enkele

dagdelen per week voor specifiek de kerkgemeenschap rond de Oosterkerk. Dit om gewicht te geven aan de gemaakte keuze (zie paragraaf 2.2) voornamelijk onze gemeente te zien als 1 gemeente met echter wel 2 'brandpunten' van gemeentelieven. Tegen het einde van de beleidsplan-periode zal de aanstelling van deze extra, Lagewegse pastor heroverwogen moeten worden: noodzaak (gezien gescheidenheid van de gemeenteden), wenselijkheid (gezien ledenaantallen) en haalbaarheid (gezien inkomsten).

Ad 3 Gebouwen

Eind 2004 en begin 2005 is een tijd onduidelijk geweest of onze gemeente het zou kunnen betalen, maar ook of onze gemeente het wel zou moeten willen om twee kerkgebouwen te hebben en gebruiken. De keuze is gemaakt om, hoewel het qua aantallen kerkgangers zeker niet noodzakelijk is, te blijven uitgaan van 1 gemeente met 2 kernen – en zo ook 2 kerkgebouwen (met bijbehorende verenigingsruimten). Tegelijk is ervoor gekozen om bij vertrek van een van de destijds predikanten die vacature niet meer te vervullen. Daardoor kon ook 1 pastorie afgestoten worden. De Lagewegse pastorie is begin 2006 verkocht. Met de opbrengst daarvan en van enkele legaten konden niet alleen alle schulden worden afgelost en een Lagewegse pastoraal werker voor enkele jaren aangesteld worden, maar kon ook de pastorie bij de Dorpskerk gerenoveerd worden. Omdat de Dorpskerk nog maar 2 jaar eerder gerestaureerd was en Berea net gerenoveerd, is de situatie nu dat alle gebouwen in een zeer goede staat verkeren (kosterwoning en Oosterkerk vroegen minder ingrijpend onderhoud). Zodat er in de begroting alleen rekening hoeft te worden gehouden met 'voortaan goed onderhoud'. Met plotse grote uitgaven door achterstallig onderhoud hoeft geen rekening te worden gehouden.

Ad 4 Onderhoudskosten

Juist omdat alle gebouwen nu in een goede tot zeer goede staat verkeren, is het mogelijk om een raming te maken van de gemiddelde jaarlijkse onderhoudskosten en die raming steeds in de jaarlijkse begroting op te nemen. Dit is van grote waarde omdat op deze manier voorkomen kan worden wat onze gemeente in het verleden vaak overkwam (en lange tijd dan wel 'aan kon', maar vanaf de jaren negentig eigenlijk niet meer): Plotselinge grote uitgaven. Voor het reguliere onderhoud van de vijf gebouwen (met inventaris) en de terreinen is een meerjarenraming gemaakt, die terugvertaald is naar jaarbedragen: € 37.500 per jaar. We menen, gezien de uitgebreide meerjarenraming, ervan uit te kunnen gaan dat met dit bedrag structureel alle onderhoud bekostigd kan worden.

Niet veel minder, maar ook niet veel meer

Hoewel dat misschien niet algemeen bekend was, heeft onze Hervormde Gemeente in ieder geval de laatste decennia nooit grote reserves gehad, buiten het bezit van kerkelijke gebouwen. Jaarlijks was er regelmatig enig overschot en kon er wat gespaard worden, maar ook niet veel meer dan dat. Sinds zo ongeveer 1990 is onze gemeente financieel in zwaar weer gekomen. Vele grote en noodzakelijke investeringen doken achtereenvolgens op, terwijl de reserves al beperkt waren en de jaarlijkse inkomsten nodig waren voor de reguliere uitgaven (vooral ook na de instelling van een tweede fulltime predikantsplaats). In 2004 was die 'investeringsgolf' wel ongeveer voorbij, naar het leek, maar was ook de schuldenlast groot geworden. Daar kwam de scheuring van de gemeente overheen. Najaar 2004 was de situatie van onze gemeente daardoor (ook) financieel gezien precair. Want bovenop een grote schuldenlast kwam nu een verwachte sterke daling van inkomsten (gezien het ledenverlies). Door hoge bijdragen van gemeenteleden, aanzienlijke legaten, besparingen door vrijwilligerswerk, verkoop van een pastorie en de teruggang naar 1 predikant, zijn alle schulden afbetaald en lijkt een structureel sluitende begroting goed mogelijk.

Met de keuzes zoals hierboven verwoord, is ook duidelijk op welk niveau die structureel sluitende begroting de komende jaren zo ongeveer zal zitten: Een totaal aan lasten van ca. € 200.000 per jaar. Dit bedrag 'moet' jaarlijks zo ongeveer binnen komen – en dat is ook zeker haalbaar, zoals 2005 en 2006 al lieten zien. Veel minder mag niet, maar veel meer is ook niet nodig. Bij beduidend hogere inkomsten, zijn er dus ook meer uitgaven mogelijk. Alleen dan, maar dan ook werkelijk!

Inkomstenbronnen

Jaarlijks zal door de gemeenteleden zo'n 180.000 EUR opgebracht moeten worden. Zoals in 2005 en 2006 ook (ruimschoots) gebeurde. Ongeveer de helft daarvan zal bijeengebracht moeten worden via de jaarlijkse Vrijwillige Bijdrage en ca. € 60.000 via de collectes tijdens erediensten. Belangrijke inkomsten zijn verder ook Verjaardagsfonds, collectebusjes van kerktelefoonluisteraars, incidentele giften (o.a. bij huisbezoek), Kerkbode-abonnementen en de (verplichte) bijdragen aan de landelijke Solidariteitskas.

- Vrijwillige Bijdrage: Elk jaar ontvangen lidmaten en doopleden van 18 jaar en ouder van onze Hervormde gemeente omstreeks de maand mei een acceptgirokaart voor het doen van een Vrijwillige bijdrage. In 2005 en 2006 gaven zo'n 400 leden een bijdrage.
- Verjaardagsfonds: Lidmaten en doopleden vanaf 18 jaar ontvangen rond hun verjaardag een felicitatiekaart en een envelop waarin een bijdrage gedaan kan worden voor onze Hervormde gemeente.
- Collectebusjes kerktelefoon: In principe krijgen alle kerktelefoon-gebruikers (op dit moment 55) een collectebusje om tijdens kerkdiensten ook op reguliere wijze aan de dienst der offeranden te kunnen deelnemen. Twee maal per jaar worden de busjes omgeruild.
- Collectes tijdens erediensten: Collectes worden gehouden volgens een jaarlijks door de kerkenraad vast te stellen rooster, op te stellen door diakenen en kerkrentmeesters gezamenlijk. Van oudsher worden in onze gemeente 3 collecterondgangen gehouden: de eerste voor de diaconie; de tweede en derde voor kerkrentmeesters-zaken. In overleg met de diakenen is ernaar gestreefd vaker dan voorheen in specifieke diensten naar 1 collecte te gaan, met wisselende bestemmingen. Daarnaast is het een streven voor de

langere termijn om zo mogelijk de 3e collecte af te schaffen. Het Ouderkerkse gebruik dat 2 maal gegeven wordt voor in principe dezelfde (kerkrentmeesters-)zaken, wordt minder passend geacht.

- Door de kerkenraad is besloten het gebruik van collectemunten mogelijk te maken – voor wie dat wenst. In 2007 wordt hieraan een concrete invulling gegeven; invoering zal eind 2007 of begin 2008 plaats vinden.
- Bijdragen Solidariteitskas: Elk jaar wordt de belijdende leden een acceptgiro gestuurd voor het geven van een bijdrage voor de Solidariteitskas. De gemeente is verplicht een op basis van het aantal belijdende leden bepaald bedrag af te staan aan de landelijke kerk. Nagestreefd wordt dat de leden in ieder geval evenveel bijdragen als de gemeente moet afdragen.

9.4. Specifieke onderwerpen

Tot slot nog enkele beheerszaken die aparte aandacht verdienen:

Archieven

Het goed beheren van de kerkelijke archieven is in de kerkorde nadrukkelijk benoemd als taak van de kerkrentmeesters. Wat het oud-archief betreft (tot ca. 1985) is er weinig aan de hand. Dat staat, goed geordend en toegankelijk, in het Streekarchief Midden-Holland (Gouda). Behalve overigens de archieven van verenigingen en Bereabestuur. Die archieven, plus alle archieven van later datum, moeten geordend worden en naar een centrale plaats gebracht worden.

Nieuw systeem van ledenadministratie

In 2008 of kort daarna wordt in de PKN een geheel nieuw systeem van ledenadministratie ingevoerd. Dat biedt allerlei nieuwe mogelijkheden, bijv. ook voor wijkouderlingen. De invoering van dit systeem, het ermee leren werken en het optimaal gebruiken, zal een ware klus zijn.

Informatieverschaffing aan de gemeente

Eens per 3 weken wordt een kerkblad uitgebracht: De Kerkbode. In 2007 bedraagt de abonnementsprijs € 14,50 per jaar (jaargang van september tot september). Het is mogelijk om het blad per post toegestuurd te krijgen; de prijs voor een postabonnement bedraagt € 24,50 per jaar. Tegen vergoeding kunnen familie-advertenties worden geplaatst. Deze tarieven zullen de komende jaren hoogstens beperkt verhoogd worden. De Kerkbode heeft meer dan 500 abonnees.

Voorheen verscheen de Kerkbode tweewekelijks. De verschijningsfrequentie is eind 2005 verlaagd om 2 redenen: de drukkosten en het vele werk dat elk nummer met zich mee brengt. De eerste reden is inmiddels niet meer relevant, doordat een goedkopere reproductiewijze is gevonden. De tweede reden staat nog overeind. Maar het driewekelijks verschijnen heeft ook nadelen. Terug gaan naar tweewekelijks of juist naar maandelijks gaan is misschien beter. Bij een nog lagere frequentie hoort dan waarschijnlijk ook een andere manier om de gemeente tussentijds van informatie te voorzien. Hier moet nader naar gekeken worden.

Naast de Kerkbode is ook een website van de gemeente gestart (hervormdouderkerk.nl), die in 2007 operationeel werd. Bedoeling is om langzamerhand deze website meer vulling te geven.

Kerktelefoon

Eind 2005 is een nieuw systeem voor kerktelefoon geïnstalleerd: Lukas-ontvangers van Streamit die inbellen op audioserver.nl. Met dit systeem kan naar beide kerkgebouwen worden geluisterd. Kerkdiensten zijn, zowel live als achteraf, ook op internet te beluisteren (nu nog op audioserver.nl; binnenkort via de eigen website).

De Lukas-ontvangers zijn eigendom van de gemeente. Ze worden in bruikleen gegeven aan meelevende gemeenteleden die door ziekte of ouderdom de kerkdiensten niet meer (regelmatig) bij kunnen wonen.

Gebruik kerkgebouwen

Het kerkgebouw is primair bedoeld voor de samenkomst van de gemeente tijdens de erediensten – en voor rouw- en trouwdiensten. Daarnaast zijn de kerkgebouwen –behalve op zondagen- tegen een huursom in principe beschikbaar voor concerten met een inhoud passend bij onze gemeente. Ook voor rouw- en trouwdiensten die niet vanuit onze gemeente en onder verantwoordelijkheid van onze kerkenraad plaats vinden zijn de kerkgebouwen in principe beschikbaar, op huurbasis. Het al of niet verlenen van toestemming voor gebruik van de kerkgebouwen anders dan vanuit onze gemeente, gebeurt door of namens de kerkrentmeesters.

Gebruik Berea en de zalen van de Oosterkerk

Berea en de zalen van de Oosterkerk worden gebruikt voor activiteiten binnen onze gemeente: bijeenkomsten van de verenigingen, gemeente-avonden, vergaderingen en de crèche (tijdens morgendiensten). Ook zijn de ruimten beschikbaar voor begrafenissen/condoleances. De zalen kunnen, bij beschikbaarheid, ook voor allerlei andere doelen worden gebruikt, tegen betaling van huur. Besluitvorming hieromtrent is een zaak van het Bereabestuur.

9.5 Beleidsvoornemens

- Zorgen voor een meer passende en vaak meer intensieve begeleiding (-structuur) van de vele vrijwilligers in de gemeente.
- Eind 2008: Heroverweging aanstelling Lagewegse pastoraal werker. Wenselijkheid onderzoeken van een specifiek onderhoudsplan voor de Dorpskerk, aansluitend bij regelingen van RDMZ.
- 2007/2008: Invoering van collectemunten naast 'normaal geld', samen met de diakenen.
- 2009: Bezien of een afschaffing van de 'derde collecte' tijdens erediensten financieel mogelijk is.
- Archieven ordenen en centraliseren.

- Frequentie Kerkbode heroverwogen – mogelijk gekoppeld aan andere manieren om de gemeente van informatie te voorzien.

10. Tenslotte

In het voorgaande heeft de kerkenraad een beeld geschetst van zijn visie op het wezen van de gemeente met als uitgangspunt de Schriftgegevens hierover. Ook valt te lezen hoe die visie in de praktijk gestalte krijgt zodat een totaalbeeld ontstaat van de Hervormde Gemeente Ouderkerk aan den IJssel.

In dit beleidsplan zijn ook hiaten en knelpunten binnen onze gemeente genoemd. Zaken waaraan we hopen te werken om (nog) beter samen gemeente te kunnen zijn. Samen het lichaam van Christus zijn waarin ieder lid zijn of haar plaats heeft en meedoet. Zorgen zijn er volop, met name over gemeenteleden die heel moeilijk te bereiken zijn en nauwelijks te motiveren. Hoe krijg je ze erbij ?

Daarnaast is het een feit dat we een gemeente zijn, die gezegend is jeugdige mensen. Dit schept ook verplichtingen jegens hen om ze erbij te houden o.a. door onderwijs in de leer, aandacht in de prediking en tijdig signaleren wanneer ze van de gemeente dreigen te vervreemden. Aan de andere kant ze ook voluit in te schakelen bij activiteiten wat de betrokkenheid verhoogt.

Het blijft mensenwerk en geschiedt in afhankelijkheid van de HEERE. Altijd blijft er het spanningsveld anderen het geloof te willen geven en niet te kunnen. Vandaar dat dit beleidsplan ons wil opscherpen in hetgeen we doen en zouden kunnen verbeteren.

Dit beleidsplan is het product van een aantal jaren 'denkwerk' en is nu voltooid. Het plan ligt er maar moet geen plan blijven. Mensen gaan aan het werk en roepen anderen om mee te doen. Dit handelen is alleen zinvol 'door Woord en Geest'. Opdat allen zullen komen tot het belijden van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Als middel zendt Hij Zijn dienaren om mensen te brengen tot Hem. De Boodschap van genade voor zondaren gaat door tot op 'de jongste dag', tot de laatste is toegebracht. De heerlijkheid wacht, maar als Jezus wederkomt, zal Hij ook geloof vinden ? Laat ons gebed daarvan vervuld zijn !

Aldus vastgesteld door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Ouderkerk aan den IJssel in de kerkenraadsvergadering van

H. Vermeulen
scriba

A. Geneugelijk
preses